

Sygn. akt VU 3169/14

POSTANOWIENIE

Dnia 3 lutego 2015 roku

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Krzysztof Główczyński

Protokolant: **Magdalena Pańków**

po rozpoznaniu w dniu 3 lutego 2015 roku w Legnicy

na rozprawie

sprawy z wniosku H. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o ponowne ustalenie wysokości emerytury

na skutek odwołania H. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 7 lipca 2014 roku

znak (...)

postanawia:

odrzuć odwołanie.

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. decyzją z dnia 16 kwietnia 2014 r. przyznał wnioskodawcy H. K. od 01 kwietnia 2014 r. prawo do emerytury częściowej. Wysokość tego świadczenia ustalił na podstawie art. 26 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Emeryturę częściową wynoszącą 50 % emerytury w kwocie 5.868,40 zł, tj. 2.934,20 zł organ rentowy obliczył m.in. od kwoty składek zaewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji w kwocie 306.495,51 zł oraz kwoty zwaloryzowanego kapitału początkowego w kwocie 937.018,46 zł.

Decyzją z dnia 07 lipca 2014 r. organ rentowy przyznał H. K. emeryturę od osiągnięcia w dniu (...)r. wieku emerytalnego. Obliczając zgodnie z art. 26 ustawy emerytalnej świadczenie, uwzględnił kwoty składek zaewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji w kwocie 287.946,22 zł zł oraz kwoty zwaloryzowanego kapitału początkowego w kwocie 851.358,18 zł.

W odwołaniu z dnia 20 listopada 2014 r., od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z dnia 07 lipca 2014 r., odwołując się do przepisów art. 476 § 3 k.p.c., art. 477⁸ § 1 k.p.c. i art. 477⁹ § 4 k.p.c. H. K. wniósł o jej zmianę w całości poprzez ponowne wyliczenie emerytury z podaniem szczegółowego jej wyliczenia. W uzasadnieniu wnioskodawca wskazał, iż przez okres 3 miesięcy przed wydaniem zaskarżonej decyzji pobierał emeryturę częściową. Ponieważ decyzja z dnia 07 lipca 2014 r. nie była słuszna, wnioskodawca wniósł odwołanie, które nazwał skargą.

Wobec milczenia organu rentowego, ponownie w dniu 28 sierpnia 2014 r. złożył w organie rentowym pismo z zapytaniem o przyczynę milczenia ZUS i żądaniem rozpatrzenia odwołania. Na powyższe odwołanie ubezpieczony nie otrzymał decyzji, odpowiedzi ani też akta nie zostały przesłane do sądu celem rozpatrzenia odwołania. Wnioskodawca monitorował w przedmiotowej sprawie ustnie i pisemnie, i do chwili złożenia niniejszego odwołania nie uzyskał merytorycznej odpowiedzi. Organ rentowy kierował jedynie do ubezpieczonego ogólne pismo, nie kierując sprawę do rozpoznania odwołania w sprawie przeliczenia emerytury. Nie wyliczył rachunkowo świadczenia, podając tylko podstawy prawne, w oparciu o które została wydana decyzja o przyznaniu emerytury. W konkluzji wnioskodawca stwierdził, iż kierowane do niego pisma nie wyjaśniają w jaki sposób zostało wyliczone świadczenie, nie zostało skierowane odwołanie do sądu, czym został pozbawiony prawa do sądu i możliwości obrony swoich praw; podstawą odwołania jest art. 477⁹ § 4 k.p.c.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. wniósł o odrzucenie odwołania. W uzasadnieniu odpowiedzi na odwołanie wskazał, że w dniu 02 kwietnia 2014 r. wnioskodawca złożył wniosek o emeryturę częściową, rozpatrzony decyzją z dnia 16 kwietnia 2014 r., którą świadczenie przyznano. Kolejny wniosek H. K. złożył w dniu 06 czerwca 2014 r. i na jego podstawie zaskarżoną decyzją przyznano prawo do emerytury od osiągnięcia wieku emerytalnego, (...). Organ rentowy wskazał, iż zaskarżoną decyzją pouczył wnioskodawcę o prawie i trybie wniesienia odwołania. H. K. nie wniósł w terminie odwołania. Pismem z dnia 17 lipca 2014 r. zwrócił się do organu rentowego o pisemne wyjaśnienie dotyczące ustalenia wysokości kapitału początkowego w decyzji z dnia 16 kwietnia 2014 r. i w decyzji z dnia 07 lipca 2014 r. Pismem z dnia 20 sierpnia 2014 r. organ rentowy udzielił wnioskodawcy bardzo szczegółowej odpowiedzi na jego pismo z dnia 17 lipca 2014 r. Kolejnym pismem z dnia 28 sierpnia 2014 r. wnioskodawca nie odwołał się do Sądu tylko zwrócił się imiennie do aprobanta ZUS, wnosząc o ponowne rozpatrzenie sprawy. Stwierdził przy tym, iż kierowanie sprawy do sądu pracy jest nieuzasadnione, gdyż sądy i tak mają dużo pracy, a rozwiązanie jest możliwe przez ZUS. W związku z pismem wnioskodawcy z dnia 28 sierpnia 2014 r. organ rentowy pismem z dnia 11 września 2014 r. poinformował H. K., iż kwestie w nim poruszone zostały wyjaśnione pismem z dnia 20 sierpnia 2014 r. W kolejnym piśmie, z dnia 25 września 2014 r. wnioskodawca wniósł o ponowne rozpatrzenie sprawy i zastosowanie w sprawie zasad wynikających z art. 95 ustawy emerytalnej. Organ rentowy pismem z dnia 02 października 2014 r. udzielił odpowiedzi na pismo ubezpieczonego z dnia 25 września 2014 r., podtrzymując w całości decyzję z dnia 07 lipca 2014 r. oraz informując o braku możliwości zastosowania w przypadku wnioskodawcy art. 95 ustawy.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

H. K., ur. (...) jest z wykształcenia inżynierem budownictwa i przez większość udokumentowanego okresu składkowego i nieskładkowego sprawował funkcje kierownicze, ostatnio od marca 1995 r. Prezesa Zarządu Przedsiębiorstwa (...) sp. z o.o. w L.. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. decyzją z dnia 16 kwietnia 2014 r. przyznał H. K. od 01 kwietnia 2014 r. prawo do emerytury częściowej. Wysokość tego świadczenia ustalił na podstawie art. 26 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Emeryturę częściową wynoszącą 50 % emerytury w kwocie 5.868,40 zł, tj. 2.934,20 zł organ rentowy obliczył m.in. od kwoty składek zaewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji w kwocie 306.495,51 zł oraz kwoty zwaloryzowanego kapitału początkowego w kwocie 937.018,46 zł.

Decyzją z dnia 07 lipca 2014 r. organ rentowy przyznał H. K. emeryturę od osiągnięcia w dniu (...) wieku emerytalnego. Obliczając zgodnie z art. 26 ustawy emerytalnej świadczenie, uwzględnił kwoty składek zaewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji w kwocie 287.946,22 zł oraz kwoty zwaloryzowanego kapitału początkowego w kwocie 851.358,18 zł. Organ rentowy zawarł w tej decyzji pouczenie wskazujące, iż w przypadku uznania, że decyzja nie jest zgodna z przepisami lub ze stanem faktycznym, można wnieść odwołanie za pośrednictwem organu rentowego, do – właściwego ze względu na miejsce zamieszkania – Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w terminie miesiąca od dnia doręczenia decyzji. Po upływie tego terminu decyzja staje się prawomocna.

Decyzję z dnia 07 lipca 2014 r. wnioskodawca otrzymał w dniu 16 lipca 2014 r.

(w świetle treści odwołania oraz pisma wnioskodawcy z dnia 28 sierpnia 2014 r., niesporne)

W celu wyjaśnienia różnic pomiędzy decyzjami o przyznaniu emerytury częściowej i emerytury, w dniu 17 lipca 2014 r. wnioskodawca udał się Oddziału ZUS w L.. Ubezpieczony nie uzyskał zadowalających wyjaśnień. Poradzono mu by napisał odwołanie. Niezwłocznie, w dniu 17 lipca 2014 r. H. K. złożył pismo w którym wniósł „... o pisemne wyjaśnienie dlaczego w decyzji z dnia 07.07.2014 r. kapitał wynosił 937019,46 natomiast w decyzji z dnia 07.07.2014 r. kapitał zmniejszył się do kwoty 851359,18 zł.” Wnioskodawca stwierdził ponadto, iż według jego „... obliczeń najkorzystniejszy byłby wariant 10 lat t.j. 1990 -1999”.

W „skardze na decyzję (...) z dnia 07.07.2014” z 28 sierpnia 2014 r., skierowanej do G. M., aprobant, wnioskodawca stwierdził, iż w dniu 17 lipca 2014 r. nie uzyskał w organie rentowym wyjaśnienia przyczyn zaistniałych różnic. Uwzględniając sugestie pracownicy ZUS, w jej obecności napisał odwołanie. H. K. stwierdził, iż pomimo zapewnienia, że w terminie 30 dni otrzyma odpowiedź, od złożenia tego pisma minęło 40 dni i do chwili złożenia pisma (28 sierpnia 2014 r.) nie otrzymał odpowiedzi. Ponownie wniósł o wyjaśnienie przyczyn obniżenia wysokości kapitału początkowego, określonego decyzjami z 16 kwietnia 2014 r. oraz z dnia 07 lipca 2014 r. oraz wskazał, iż najkorzystniejszy dla niego jest wskaźnik obliczony na podstawie zarobków z kolejnych 10 lat 1990 – 1999, wynoszący 249,80 %. Wskazując na powyższe wnioskodawca wniósł o ponowne rozpatrzenie sprawy i przyznanie właściwej dla niego emerytury. Stwierdził, iż kierowanie sprawy do Sądu Pracy jest nieuzasadnione gdyż Sądy i tak mają dużo pracy, a rozwiązanie jest możliwe przez ZUS.

Pismem z 20 sierpnia 2014 r. organ rentowy wyjaśnił, iż emerytura przyznana na podstawie art. 24 ustawy emerytalnej osobie, która wcześniej pobierała emeryturę częściową obliczana jest na nowo na ogólnych zasadach, tj. w całości zgodnie z art. 26 ustawy emerytalnej, lub w tzw. mieszanej wysokości - na podstawie art. 183 ustawy. Cytując treść przepisów ustawy, które zastosował w celu ustalenia wysokości emerytury, szczegółowo przedstawił sposób obliczenia jej wysokości. Ponadto wskazał, iż brak jest możliwości ustalenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru ustalonej na podstawie art. 183 ustawy emerytalnej w części obliczonej na podstawie art. 53 ze wskazanych przez wnioskodawcę 10 lat kalendarzowych 1990 – 1999, gdyż podstawę emerytury stanowi ustalona w sposób wskazany w art. 15 ust. 4 ustawy – przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (począwszy od 01 stycznia 1999 r.) lub na ubezpieczenie społeczne (do 31 grudnia 1998 r.), na podstawie prawa polskiego, w okresie – między innymi – 10 kolejnych lat kalendarzowych wybranych przez zainteresowanego z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o emeryturę. Wskazując na powyższe organ rentowy stwierdził, iż wnioskowany przez ubezpieczonego okres nie zawiera się w przedziale 20 lat przypadających przed rokiem złożenia wniosku o emeryturę; wniosek złożył w 2014 r., a zatem 10 kolejnych lat kalendarzowych można wybrać z okresu lat 1994 – 2013.

Pismem z 11 września 2014 r. organ rentowy wskazał, iż poruszone w piśmie ubezpieczonego z 28 sierpnia 2014 r. kwestie zostały wyjaśnione pismem z dnia 20 sierpnia 2014 r.

We wniosku o ponowne rozpoznanie sprawy z dnia 25 września 2014 r. H. K. wniósł nadal o merytoryczne wyjaśnienie sprawy i podanie podstawy obniżenia świadczenia. Wskazał, iż z chwilą wystąpienia o przeliczenie emerytury i jej wypłatę w pełnej wysokości, świadczenie uległo zmniejszeniu. Wnioskodawca wniósł ponadto o zastosowanie w jego sprawie zasady z art. 95 ustawy emerytalnej.

Pismem ZUS z 02 października 2014 r. organ rentowy stwierdził, iż przyznana decyzją z dnia 07 lipca 2014 r. emerytura została ustalona prawidłowo, zgodnie z obowiązującymi przepisami. Brak jest możliwości wypłaty emerytury w wysokości ustalonej decyzją z dnia 16 kwietnia 2014 r. o przyznaniu emerytury częściowej, gdyż została obliczona wyłącznie w celu ustalenia kwoty emerytury częściowej. Przyznana na podstawie wniosku z dnia 06 czerwca 2014 r. emerytura została obliczona na nowo (emerytura powszechna jest świadczeniem odrębnym, nie jest kontynuacją emerytury częściowej). Szczegóły wyliczenia zostały przedstawione w decyzji przyznającej emeryturę z dnia 07 lipca 2014 r. oraz w piśmie z dnia 20 sierpnia 2014 r. Organ rentowy stwierdził ponadto, iż art. 95 ustawy emerytalnej nie ma zastosowania. W dniu przyznania emerytury z tytułu osiągnięcia wieku powszechnego prawo do emerytury częściowej ustało i wobec tego brak jest możliwości wyboru pomiędzy świadczeniami.

(nie sporne)

Sąd zważył co następuje.

W świetle niespornego stanu faktycznego wniosek organu rentowego o odrzucenie odwołania zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 477⁹ § 3 k.p.c. sąd odrzuci odwołanie wniesione po upływie terminu, chyba że przekroczenie terminu nie jest nadmierne i nastąpiło z przyczyn niezależnych od odwołującego się. W realiach rozpoznanej sprawy przekroczenie terminu jest nadmierne i nastąpiło wyłącznie z przyczyn zależnych od wnioskodawcy jako odwołującego się. Jak wynika bowiem z zebranego w sprawie materiału, zaskarżoną decyzję z prawidłowym pouczeniem o terminie i sposobie wniesienia odwołania H. K. otrzymał w dniu 16 lipca 2014 r., zaś odwołanie od tej decyzji wniósł dopiero w dniu 20 listopada 2014 r., po upływie czterech miesięcy. Wbrew argumentom odwołania złożone przez ubezpieczonego w organie rentowym, w dniu 07 lipca 2014 r. lakoniczne w swej treści pismo nie stanowi odwołania. Jest ono jedynie i wyłącznie prośbą o wyjaśnienie przyczyn rozbieżności wysokości kapitału początkowego określonych decyzjami z dnia 16 kwietnia 2014 r. i 07 lipca 2014 r. Wnioskodawca stwierdził ponadto, iż w jego przekonaniu najkorzystniejszy „... byłby wariant 10 lat t.j. 1990 – 1999.” Zgodnie z art. 477¹⁰ § 1 k.p.c. odwołanie powinno zawierać oznaczenie zaskarżonej decyzji, określenie i zwięzłe uzasadnienie zarzutów i wniosków oraz podpis ubezpieczonego albo jego przedstawiciela ustawowego lub pełnomocnika. Poza podpisem ubezpieczonego, wskazywane przez niego jako odwołanie pismo z dnia 07 lipca 2014 r. nie zawiera określenia i zwięzłego uzasadnienia, ani też wniosków. Poza tym pismo to wprost kierowane jest nie do sądu, a tylko i wyłącznie do organu rentowego. Także adresatem kolejnego pisma z dnia 28 sierpnia 2014 r., kierowanego na ręce aprobante G. M. nie jest Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych. Nie tylko ze względu adresata, ale także ze względu na treść zawierającą jedynie wniosek o wyjaśnienie poruszonych spraw, pismo z dnia 28 sierpnia 2014 r. nie może być uznane za odwołanie, tym bardziej, że H. K. wyraźnie stwierdził, iż „kierowanie sprawy do Sądu Pracy jest nieuzasadnione gdyż Sądy i tak mają dużo pracy, a rozwiązanie jest możliwe przez ZUS”. Po zapoznaniu się z doręczonym na początku września 2014 r. pismem organu rentowego z dnia 20 sierpnia 2014 r. H. K. nie skorzystał z możliwości złożenia odwołania, a jedynie w piśmie z dnia 25 września 2014 r. złożył prośbę „... o merytoryczne wyjaśnienie sprawy i podanie podstawy obniżenia (...) świadczenia.” Dopiero po upływie ponad miesiąca od otrzymania pisma organu rentowego z dnia 02 października 2014 r. H. K. w dniu 20 listopada 2014 r. złożył odwołanie od decyzji z dnia 07 lipca 2014 r. Powyższe rozważania prowadzą do wniosku, że prawidłowo pouczony o terminie i sposobie wniesienia odwołania od doręczonej w dniu 16 lipca 2014 r. decyzji, ubezpieczony odwołanie wniósł dopiero w dniu 20 listopada 2014 r., po upływie czterech miesięcy. W tym czasie wnioskodawca kierował do organu rentowego wnioski o wyjaśnienie przyczyn różnic w wysokości kapitału początkowego. Należy podkreślić, iż nic nie stało na przeszkodzie by zgodnie nie tylko z zawartym w zaskarżonej decyzji pouczeniem ale także sugestią aprobante ZUS złożenia odwołania, H. K. złożył odwołanie. Skoro nie uczynił tego w ciągu miesiąca od otrzymania zaskarżonej decyzji, do 16 sierpnia 2014 r., to powinien to uczynić niezwłocznie po zapoznaniu się na początku września 2014 r. z pismem organu rentowego z dnia 20 sierpnia 2014 r. Tak się jednak nie stało; odwołanie złożył dopiero dwa miesiące później. Przekroczenie w ustalonych w sprawie okolicznościach faktycznych o cztery miesiące terminu jest nadmierne. Jest ono także zależne wyłącznie od odwołującego się. Brak jest bowiem w sprawie jakichkolwiek obiektywnych okoliczności racjonalnie tłumaczących zwłokę. H. K. miał niczym nieograniczone możliwości złożenia odwołania w terminie. Mógł to uczynić niezależnie od kierowanych do organu rentowego wniosków o wyjaśnienie wskazywanych w pismach kwestii. W tym miejscu należy zwrócić uwagę na to, iż H. K. powinien dochować niezbędnej staranności o własne sprawy jakiej należałoby oczekiwać ze względu na poziom jego wykształcenia i szczególnie wynikające z piastowania stanowisk kierowniczych bogate doświadczenie zawodowe.

Odnosząc się do argumentów odwołania należy stwierdzić, iż jego wniosków nie uzasadniają wskazane w odwołaniu przepisy. Przepis art. 477¹⁴ § 3 k.p.c. definiuje bowiem jedynie pojęcie spraw z zakresu ubezpieczeń społecznych a przepis art. 477⁸ § 1 k.p.c. określa należące do właściwości sądów okręgowych sprawy z zakresu ubezpieczeń społecznych. Z kolei przepis art. 477⁹ § 4 k.p.c. stanowi, iż jeżeli organ rentowy nie wydał decyzji w terminie dwóch

miesiący, licząc od dnia zgłoszenia roszczenia w sposób przepisany, odwołanie można wnieść w każdym czasie po upływie tego terminu. W sprawie o prawo do emerytury i obliczenie jej wysokości organ rentowy wydał decyzję z dnia 07 lipca 2014 r., od której wnioskodawca miał możliwość wniesienia odwołania i wykazywania, że ustalenia tej decyzji w części określającej wysokość świadczenia jest błędne. Nie zachodzi zatem w sprawie sugerowane przez wnioskodawcę milczenie organu rentowego. Wbrew przytoczonym na uzasadnienie zastosowania art. 477⁹ § 4 k.p.c. argumentom, organ rentowy udzielił odpowiedzi na kierowane do niego pisma wnioskodawcy, wyjaśniając sposób wyliczenia emerytury, a także jedyne wniesione w sprawie w dniu 20 listopada 2014 r. odwołanie od decyzji z dnia 07 lipca 2014 r., bez zbędnej zwłoki, przekazał do rozpoznania sądowi.

Mając powyższe na uwadze Sąd na podstawie art. 477⁹ § 4 k.p.c. nadmiernie spóźnione z przyczyn zależnych wyłącznie od wnioskodawcy odwołanie odrzucił.